

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,  
za inozemstvo 40.— Din.  
Uredništvo:  
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon  
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.  
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-  
lefon št. 440.  
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.  
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po  
tarifi.

# JUTRO

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova  
ulica 54. — Telefon št. 3122, 3123,  
3124, 3125, 3126.  
Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešern  
nova ulica 4. — Telefon št. 2492.  
Podružnica Maribor: Aleksandrova  
cesta št. 13. — Telefon št. 455.  
Podružnica Celje: Kocenova ulica  
št. 2. — Telefon št. 190.  
Računi pri pošti ček zavodih: Ljub-  
ljana št. 11.842; Praha číslo 78.180;  
Wien št. 105.241

## Zaključek občinskih volitev v Rumuniji

**Vladne liste dobile 60 odst. vseh oddanih glasov — Naza-  
dovanje liberalcev in slabi uspehi komunistične agitacije**

Bukarešta, 17. marca, s. Včeraj so se končale občinske volitve v mestih. Čeprav je hotela vlada dati tem volitvam docela administrativni značaj, so volitve zaradi stališča opozicije, zlasti liberalne stranke, čije glavne moč je v mestih, zavzele politični značaj. Rezultati so za vladne liste ugodni.

Od 159 krajev, v katerih so se vršile volitve, so vladne liste dosegle večino v 132, liste liberalcev v 15, liste manjšin v 6 in mešanske liste brez političnega značaja tudi v 6 krajih. Vladne liste so dobile približno 60 odst. vseh oddanih glasov, liberalci 20 in socialisti 5 odst. Madžarske liste so dobile 3 in pol, komunisti pa 3 odst. Ostali del glasov je odpadel na skupine manjšega pomena.

Rezultati volitev so pokazali, da uživa vlada Maniu večje zaupanje širokih slojev naroda, kakor se prvotno

domnevalo. Posebno je opaziti znatno nazadovanje liberalnih glasov po mestih, kjer je veliko število prejšnjih liberalnih volilcev glasovalo za vladne liste ter s tem odobrilo politiko narodno-zaradniške stranke. Nepriznava slabo so se odrezali tudi komunisti, ki so se nadejali, da bodo zaradi svoje demagoške agitacije zbrali na svojih listah mnogo večje število glasov kot se jim je to v resnici posrečilo.

Po izidu občinskih volitev so postale nade liberalcev na skorajšnjo spremembo režima dokaj brezizgledne ter bo najbrž ostala vlada Maniu še dolgo časa na državnem krmilu. Pričakovano je, da bo v kratkem izvršena rekonstrukcija vlade in da bo izvedel predsednik Maniu pomirjenje z opozicijo, katero vodi notranji minister Vaida Voivod, ki še vedno ni nastopil svojega mesta.

## Konferenca za carinsko premirje

**Poljski pogoji za pristop h konvencijskemu načrtu — Do-  
govor bo uveljavljen 15. maja**

Zeneva, 17. marca, s. V nadaljevanju razprave o konvencijskem načrtu glede stabilizacije evropskih trgovinskih odnosov je poljska vlada danes podala izjavo, da je njen pristop odvisen od ratifikacije načrta naslednjih enajstih držav: Belgija, Francija, Nizozemske, Italija, Letonska, Norveška, Avstrija, Rumunija, Jugoslavija, Češkoslovaška in Madžarska. Poleg tega bo poljski pristop odvisen od izjem, ki se bodo dovolile tem državam. Poljska sama je prijavila največjo listo izjem. Pregled teh seznamov izjem bo zelo težaven. To vprašanje ter vprašanje pogojne ratifikacije tvori za sedaj največje težkoče.

Na današnji popoldanski seji se bo najprej razpravljalo o kompromisni formuli, ki je bila sestavljena v privatnih razgovorih med Češkoslovaško, Madžarsko in Švico, da se kljub v soboto predloženim pomislekom omogoči

tudi Avstriji pristop h konvenciji. Čeprav se je v tem vprašanju dosegel sporazum, bo razprava vendarle trajala dalje časa, ker so nekatere sosedne države Avstrije predložile svoje proteste proti kompromisni formuli.

Zeneva, 17. marca, g. Konferenca za carinsko premirje v Zenevi je danes razpravljala o datumu uveljavljanja dogovora glede podaljšanja obstoječih trgovinskih pogodb. Določilo se je, da bo dogovor stopil v veljavo 15. maja 1930, ako bodo do tedaj vse države podpisateljice predložile tajištvu Lige narodov svoje ratifikacijske listine.

Posvetovanja o načrtu so tudi dalje še vedno težavna. Sicer je uspelo v pogajanjih izven konference odstraniti odpor Češkoslovaške ter omogočiti pristop Avstriji s posebnimi določbami. Vendar pa so medtem zaradi stališča Madžarske in Poljske nastale nove težkoče, ki jih skušajo sedaj odstraniti.

## Priprave za pogreb generala Primo de River

**Nenadna smrt bivšega španskega diktatorja — Žalna manifestacija  
prijeteljev pokojnega generala**

Pariz, 17. marca, d. General Primo de Rivera, ki je prispel nekaj dni po svojih ostavki v Pariz in se nastanil v nekem pariškem hotelu, je včeraj nenadoma preminul. Dopolne je še hotel sprejeti razne odlične osebnosti med njimi maršala Petaina in polslanca Hennessyja in Malva, da bi se poslovil od njih pred odhodom v Nemčijo. Okoli 9. ure se je napotila njegova hčerka v cerkev, dočim je ostal general doma in sedeč v naslanjaču čital časopise. Ko se je hčerka vrnila iz cerkve, je našla svoega očeta mrtvega ležečega na postelji. Med tem je prihitel tudi sin, ki je poklical telesnega zdravnikarja, ta pa je mogel samo ugotoviti, da je generala Primo de Rivero zadela srčna kap. Truplo bodo balzamirali in prepeljali v Madrid, kjer bo v sredo pogreb.

Madrid, 17. marca AA. Bivši ministri iz dobe diktature in veliko drugih oseb je šlo včeraj skozi stanovanje Primo de Ri-

vere v Madridu, da na ta način izrazijo svoje sožalje. »Unio Patriótica« je zaprosila vlado za dovoljenje, da sme izložit truplo Primo de River v prostorih unije. Pogreb Primo de River se bo vršil z največjimi častmi.

Bordeaux, 17. marca AA. Iz Iruña na Španski meji poročajo: Semkaj sta prispela dva ordonančna oficirja pravkar preminulega generala Primo de River, ki bosta počakala v Bordeauxu na truplo pokojnega diktatorja, da ga spremite do španske meje.

London, 17. marca AA. Listi objavljajo velike članke o umrlem španskem diktatorju Primu de Riveri.

Pariz, 17. marca AA. Španski poslanek v Parizu Quinones De Leon, ki je bil na dopustu se je vrnil v Pariz, da se pokloni mrtvemu truplu Primo de River. Quinones De Leon bo prisostvoval pogrebu Primo de River v Madridu.

## Angleški mornariški proračun

**Delno znižanje proračuna — Vlada namerava znatno omejiti pro-  
gram gradnje novih ladij**

London, 17. marca AA. Na današnji seji spodnje zbornice je prvi lord angleške admiralitete Alexander predložil mornariški proračun. Alexander je dejal, da znaša ta proračun 51.739.000 funtov sterlingov nasproti 55.865.000 minuloga leta.

Alexander je dejal, da je težko primerjati sedanjih mornariški proračun s številnimi mornariškimi proračuni iz leta 1914., ker so se cene od takrat zelo dvignile. Nadalje je Alexander izjavil, da je, če se računajo predvoje cene, sedanjih mornariški proračun zelo znižan. Sedanjih proračun vsebuje mnogo več neefektivnih bremen kot mornariški proračun leta 1914. Če se primerja letošnji mornariški proračun s predvojnimi, znaša znižanje tega proračuna nič

manj kakor 46 %.

Prosim zbornico, je nadaljeval Alexander, da vzame na znanje, da ni nobena pomorska država na svetu prostovoljno toliko znižala mornariški proračun kakor Anglija. Glede omejitve gradnje novih vojnih ladij je Alexander dejal, da bo vlada z ozirom na boljše izgleda za mir v večji meri omejila gradnjo novih vojnih ladij.

Anglija je s tem dala dober zgled za splošno omejitve oboroževanja. Angleška vlada je znižala gradbeni program bivše vlade v istem duhu. Končno je Alexander izjavil, da bo Anglija, če bodo dovolile razmere, še v večji meri omejila svoje vojno brodogradnjo in gradnjo novih vojnih ladij.

## Masaryk odpotoval na Rivijero

Praga, 17. marca. i. Prezident Masaryk je danes ob 11. dopoldne odpotoval s pariškim brzdavnikom na francosko Rivijero. Z njim potuje njegov sin Jan Masaryk, njegova hčerka dr. Alice Masarykova in osebni zdravnik prezidenta dr. Meixner. Predsednik potuje inkognito pod imenom Tomaž Marten. Pod tem imenom je Masaryk potoval tudi med vojno s srbskim potnim listom, ko mu je potekel avstrijski potni list.

## Komunistična centrala v Belgiji

Bruselj, 17. marca. s. Policija je aretirala nekega Barmana, ki je nastopal kot večkratni milijonar in ki je kupil v bližini prestolnice grad Linkebeck. Policija je dognala, da je Barman, ruski državljani in da se piše Zirkinski. Barman je bil aretiran, ker obstoji sum, da je zaupnik Moskve in da je imel na gradu komunistično propagandno centralo. Na gradu je bilo zaplenjeno mnogo dokumentov.

## JUGOSLAVIJA ZAHTEVA RAZPUSTI MAKEDONSKEGA KOMITEJA

**V sporazumu z Anglijo in Francijo je naš poslanik v Sofiji izročil bol-  
garski vladi noto z zahtevo, naj onemogoči nadaljno rovarjenje make-  
donstvujuših — Enako zahtevo sta stavila tudi francoski in angleški  
poslanik**

Beograd, 17. marca, M. Dunajska »Reichspost« poroča pod naslovom: »Jugoslavija zahteva uničenje makedonskega komiteja« naslednje: V sporazumu z angleško in francosko vlado je izdala jugoslovenska vlada svojemu poslaniku v Sofiji Ljubi Nešiću nalog, naj izroči bolgarski vladi noto, v kateri se dokumentirano dokazuje, da so poslednji atentati v Jugoslaviji delo makedonskega revolucionarnega komiteja. Na podlagi teh ugotovitev se v noti zahteva, naj se ta organizacija razpusti in onemogoči, ker njeno delovanje ni samo razorno in nevarno za odnosaje med Jugoslavijo in Bolgarijo, temveč ogroža tudi mir na Balkanu. Poslanika Anglije in Francije sta prejela od svojih vlad sličen nalog, v katerem se zahteva istotako, naj se razžene makedonski revolucionarni komitej.

Sofija, 17. marca, r. Čeprav še niso znani ukrepi, ki jih bo bolgarska vlada podvzela proti makedonski revolucionarni organizaciji, se doznava, da so bili sklenjeni že pred demarš jugoslovenskega poslanika in da imajo namen zagotoviti mir. Vlada je po teh informacijah že odredila aretacijo vseh oseb, katerih imena so bila v Caribrodu sporočena bolgarskim delegatom. Zlasti bodo kaznovani povzročitelji atentatov v Pirotu, ki bodo sojeni in kaznovani po bolgarskih zakonih ter v smislu določb jugoslovensko-bolgarskega sporazuma.

Sofija, 17. marca, g. Francoski upravnik poslov je danes posetil zunanega

ministra Burova ter enako kakor pred dvema dnevoma angleški poslanik, v zvezi z atentati makedonskih komitov na jugoslovenskem ozemlju zahteval razpust te organizacije.

Sofija, 17. marca, g. Bolgarski zunanji minister Burov je v svojem odgovoru o bolgarsko-jugoslovenskih odnosih v zunanjem odboru izjavil med drugim: »Bolgarija mora lojalno izvajati določbe piratskega sporazuma. Naravno je, da zahteva isto od Jugoslavije. Varstvo bolgarskih interesov je zajamčeno po dogovoru in upošteval se je tudi prestiž in suverenost države. V dogovoru se izraža pacifiistični duh. Bolgarija mora čuvati nad strogo izvedbo pogodb, da na ta način dokumentira svoje miriljubne namene.«

Praga, 17. marca, r. »Narodna Politika« se bavi v uvodniku z razmerami na Balkanu glede na zadnje atentate makedonstvujuših. Spomini na preteklo vojno so še živi, pravi list, in je težko verjeti, da bi ne želeli na obeh straneh rešitve spora na mirnem način. Zlasti, ker obstoji na obeh straneh dobra volja. Jugoslavija je z drugima dvema članicama Male antante že v Haagu pokazala svojo naklonjenost do Bolgarije, ki se je zlasti manifestirala v sofijskem sporazumu. Dobra volja, ki obstoji v Sofiji, opravičuje upanje, da se bo spor rešil na prijateljski način brez posredovanja velesil.

Beograd, 17. marca, M. Turški list »Džum Furiyet« objavlja zanimiv članek o položaju na Balkanu glede na

zadnje atentate ob jugoslovensko-bolgarski meji. Članek navaja, da je bil pirotski sporazum sklenjen med Jugoslavijo in Bolgarijo v atmosferi mira, s čimer pa niso bili zadovoljni gotovi revolucionarji, makedonski komitej in bolgarski komunisti. Da bi ti nezadovoljneži uspeli v svojih namelih, stremeli za tem, da bi slovanski državi na Balkanu ostali vedno v sporu. Zaradi tega so vrgli bombe v Piroto in Krivi Palanki. Komitske bombe so zahtevale veliko žrtev. Jugoslovensko javno mnenje je zaradi tega zelo razburjeno. S svojimi krvavimi poskusi pa komitisti niso dosegli uresničenja svojih namenov, ker je jugoslovenska vlada še nadalje ohranila v potrebnih mejah prijateljstvo proti Bolgariji, zahtevajoč po krvavih atentatih izvajanje določb sofijskega sporazuma. Bolgarska vlada je z zadovoljstvom sprejela predlog Beograda in na ta način je na Balkanu odstranjena nevarnost težkih zapletljajev.

Sofija, 17. marca. Bolgarske oblasti so danes po naročilu ministra pravde začele z aretacijami mnogobrojnih makedonstvujuših. Očitno se te aretacije vršijo vsled diplomatskih predstavk velikih vlasti.

Ministri predsednik Ljapčev se je danes izrazil napram novinarjem, da so se v resnici izvršile nekatere aretacije posebnih takih oseb, ki so pribežale iz jugoslovenskega dela Makedonije v Sofijo, pa tudi takih iz zapadnega dela Bolgarske. Šele bodo se druge aretacije v drugih delih države.

## Nova ureditev položajev in prejemkov urad- ništva v resoru ministrstva trgovine

**Delna izprememba uradniškega zakona o banki upravi — Posebne  
službene doklade in nova odmera položajnih plač**

Beograd, 17. marca AA. Nj. Vel. kralj je danes podpisal zakon o položajih in zvanju ter o pogojih za njihovo doseg, o postavljanju in razporejanju plač in ostalih prejemkov uradnikov ministrstva za trgovino in industrijo.

Za uradnike ministrstva za trgovino in industrijo v ministrstvu in pri bankih upravah veljajo glede postavljanja, razporejanja, kretanja v službi, plač, ter glede ostalih doklad in prejemkov v aktivni službi in v pokojni določbe zakona o uradnikih in ostalih uslužbenih civilnega reda, zakon o vrhovni državni upravi ter na njihovi osnovi izdane uredbe in sklepi, v kolikor niso s tem zakonom izpremenjene.

Za uradnike I. kategorije v ministrstvu za trgovino in industrijo so določena ta-le zvanja in njihove razporeditve:

1. pomočniki ministra se imenujejo po čl. 13 zakona o ureditvi vrhovne državne uprave v 2-I. Po 4 letih službe v tej skupini lahko napreduje v 2-II.

2. načelniki ministrstva za trgovino in industrijo se postavljajo v 3-I. po 4 letih službe v 3. morejo napredovati v 3-II, po 4 nadaljnjih letih v 2-I. Ako prihajajo s položajev, ki so višji od položajev, predvidenih v tem zakonu, se imenujejo v oni skupini, ki jo imajo, a za nadaljno napredovanje veljajo določbe tega zakona.

3. inspektorji ministrstva za trgovino in industrijo se imenujejo v 4-I, po 4 letih službe napredujejo v 3-I. po nadaljnjih 6 letih v 3-II.

4. svetniki ministrstva za trgovino in industrijo se imenujejo v 5-I. Po 4 letih v tej skupini lahko napredujejo v 4-I, po nadaljnjih 4 letih v 4-II.

5. tajniki ministrstva za trgovino in industrijo se postavljajo v 7-I, po treh letih v 7 skupini lahko napredujejo v 6 skupino, po nadaljnjih 4 letih v 5-I.

6. pristavi ministrstva za trgovino in industrijo se postavljajo v 8-I, po 2 letih v tej skupini lahko napredujejo v 7-I.

7. pripravniki ministrstva za trgovino in industrijo se imenujejo v 9-I.

S tem se ne izpreminjajo določbe § 47 zakona o banki upravi.

Čas, ki ga prebijejo uradniki v skupini, ki je predvidena za višje zvanje, se mu računa za napredovanje v višjo skupino tega zvanja.

Uradniki II. kategorije v ministrstvu za trgovino in industrijo in pri bankih upravah imajo zvanja in napredujejo takole: Solški referenti in bančni revizorji se postavljajo v 1-II. Po 5 letih v tej skupini lahko napredujejo v 1-I.

Pomožni referenti se imenujejo v 3-II, po 5 letih v 3 skupini lahko napredujejo v 2. skupino, po 3 nadaljnjih letih 1. skupino, a po 5 letih v tej skupini v 1-II. Pomožni

pristavi se imenujejo v 4-II, pripravniki v 5-II.

Solski referenti in bančni revizorji morajo imeti najmanj popolno srednjo strokovno šolo z zaključnim izpitom, srednjo tehnično šolo, višjo žensko obrtno šolo, strokovno šolo, trgovsko akademijo v tuzemstvu ali inozemstvu.

### Predpisana kvalifikacija

1a-II lahko dosežejo samo oni uradniki, ki so absolvirali domačo ali tujo fakulteto ali pa specialno visoko šolo nepopolne fakultetske stopnje v tuzemstvu ali inozemstvu, ali pa srednjo šolo in poleg tega izpit za dvorazredno trgovsko šolo ali za učitelje meščanskih šol, ali pa, če imajo najmanj 2 leti bančne prakse in ako imajo tekom 3 službenih let odlično oceno.

Uradniki III. kategorije imajo tale zvanja in razporeditve: Glavni arhivar se postavlja v 1-III, arhivariji se imenujejo v 1. in 2. skupini III. kategorije, arhivski uradniki v 2. in 3. skupini III. kategorije, arhivski uradniki v 4. skupini III. kategorije.

### Položajne plače

Položajne plače za 2a, 3a in 4a I. kategorije znašajo: za 2a 45.000 Din letno, za 3a 39.000 Din letno, za 4a 18.000 Din. Prejemki 1a-II kategorije so enak prejemkom 5. skupine I. kategorije.

### Službene doklade

Uradniki ministrstva za trgovino in industrijo v ministrstvu in pri bankih upravah prejemajo glede na poseben značaj njihove službe stalne službene doklade in sicer mesečno v I. kategoriji: v 1 skupini 3500 Din, v 2a skupini 3100 Din, v 2 skupini 2700 Din, v 3a skupini 2120 Din, v 3 skupini 1720 Din, v 4a skupini 1320 Din, v 4, 5, 6 skupini 920 Din, v 7, 8. skupini 520 Din, v 9 skupini 200 Din; v II. kategoriji: v 1. skupini 600 Din, v 2. skupini 450 Din, v 3. skupini 200 Din. Te doklade pridobijo tudi uradniki na razpoložanju. Te službene doklade gredo uradnikom ministrstva za trgovino in industrijo v ministrstvu in pri kraljevskih bankih upravah v primeru upokojitve po 20 letih efektivne državne službe 50 odst., po 25 letih 60 odst., po 30 letih 70 odst. in po 35 letih 100 odst.

Uradniki s 25 leti efektivne državne službe se lahko postavijo v 2-II, ako so se odlikovali v službi in ako so bili zadnja tri leta ocenjeni z odlično oceno.

### Prehodne naredbe

Načelniki v ministrstvu in pri bankih upravah s šolsko izobrazbo za I. kategorijo, ki so na dan uveljavitve tega zakona v 3-I, lahko napredujejo v 3a-I, ako so bili 4 leta v 3 skupini, računaje pri tem tudi leta,

ki so jih prej prebili v tej skupini in ako imajo 20 let efektivne državne službe.

Uradniki, ki so na dan razglasitve tega zakona v službi in ki so bili tekom razvstvitve in prevedbe leta 1923. in 1924. postavljeni v I. kategorijo in ki so v tej kategoriji prebili najmanj 10 let, imajo vse pravice uradnikov I. kategorije.

Uradniki, ki so na dan razglasitve tega zakona v I. kategoriji, ki pa zanj nimajo šolske kvalifikacije, kakršno predvideva zakon o državnih uradnikih in uslužbenih civilnega reda, obdrže sedanjo skupino in kategorijo. Ako so taki uradniki v 4-I, lahko napredujejo samo še v neposredno višjo skupino; ako so v 5. skupini ali 6. skupini, lahko redno napredujejo do 4. skupine vključno.

Uradniki II. kategorije, ki so na dan razglasitve tega zakona v službi in ki so do 21. leta absolvirali pravne ali politično-gospodarske študije na kakem domačem ali inozemskem vseučilišču in ki so sodelovali v vojni, se smejo do 31. marca 1930. leta postaviti iz 2-II v 6-I, ako imajo najmanj 10 let efektivne službe v ministrstvu in ako so zadnja 3 leta ocenjeni z odlično oceno. Ti uradniki lahko napredujejo do 4-I vključno po 5 letih službe v vsaki nižji skupini I. kategorije.

Letna ocena »odlično«, ki je bila prisojena pred uveljavljenjem tega zakona, se more upoštevati pri napredovanju, ako je strokovni svet podal ugodno rešitev.

Za arhivske in pisarniške uradnike bankskih uprav, ki na podlagi § 201. zakona o notranji upravi po proračunu za leto 1930-1931 ne preidejo v resor ministrstva za notranje posle, veljajo določbe, ki se nanašajo na to osebo v ministrstvu.

V upravi za zaščito industrijske svojine, državnega zavoda za pospeševanje industrije in obrtništva in njihovih področnih ustanov imajo strokovni uradniki I. kategorije in šefi navedenih ustanov isto zvanje kakor uradniki I. kategorije v ministrstvu, pomožni uradniki II. knjigovodstveni in računski uradniki II. in arhivski uradniki II. kategorije isto zvanje kakor odgovarjajoči uradniki v ministrstvu. Zvanja se odražajo glede na skupine. To velja tudi za strokovne uradnike I. kategorije pri uradu za mere in dragocene kovine. Razen navedenih zvanj pri državnem zavodu za pospeševanje industrije in obrtništva in njihovih podrejenih ustanov je tudi zvanje strokovnih učiteljev. Za vse te uradnike veljajo določbe tega zakona.

Komisar Narodne banke ima najmanj stopnjo in prejemke načelnika ministrstva. Pri tem mu gredo redni prejemki položaja, ki ga je zavzemal zadnjič v aktivni službi, draginskih dokladov pa po prvem razredu draginskih doklad. Prejemki komisarija Narodne banke gredo v breme Narodne banke.

Ta zakon ne velja za uradnike oziroma za nastavnike ministrstva za trgovino in industrijo, ki spadajo pod zakon o plačah, stalnih mesečnih in ostalih dokladah in prejemkih, o ureditvi in upokojevanju nastavnikov srednjih strokovnih šol v resoru ministrstva trgovine in industrije.

Prejemki po tem zakonu gredo od dneva, ko ta zakon stopi v veljavo. Potrebni proračunski zneski po tem zakonu za tekoče proračunsko leto se bodo vzeli iz prihrankov proračuna ministrstva trgovine in industrije za leto 1929-30.

